

Beogradsko Novine

Br. 251.

BEOGRAD, četvrtak 13. septembra 1917.

Izlaze: dnevno u jutro, ponedjeljkom poslije podne.

Pojedini brojovi:

	Mjesečna pretplata:
U Beogradu i u krajnjim zapadnjacima od c. i kr. četa po cijeni od . . .	8 helera
U Hrvatskoj-Slavoniji, Bosni-Hercegovini i Dalmaciji po cijeni od . . .	10 helera
Izvan ovog područja po cijeni od . . .	12 helera
	Oglas po cijeniku.

Uredništvo: BEOGRAD, Vuka Karadžića ul. broj 10. Telefon broj 83.
Uprava i primanje preplatne Toplički venec broj 21. Telefon broj 25.
Primanje oglasa Kneza Mihaila ul. broj 38. Telefon br. 245.

U Beogradu i u krajnjima zapadnjacima od c. i kr. četa za bojnu i državnu poštu . . .	2-50
U Hrvatskoj-Slavoniji, Bosni-Hercegovini i Dalmaciji	2-60
Ustalih kraljevina Austro-Ugarske monarhije	3-60
U inozemstvu . . .	4-60

Godina III.

Ratni izvještaji.

Izvještaj austro-ugarskog glavnog stožera.

Kb. Beč, 12. septembra.

Istočno bojište:

Rusi i Rumuni ponovo su žestoko napadali na visove zapadno od Ocene. Njihovi su se naleti slonili većinom već u našoj vatri. Jednom su odbaćeni protivnapadajem.

Talijansko bojište:

Tecajem jučerašnjega dana došlo je do žešljih borbi samo na obroncima Gore Sv. Gabrijela. Te su borbe protekle povoljno za nas. Inače nikakvih naročitih događaja.

Balkansko bojište:

Južno-istočno od Beograda protekla su od naših prednjih četa talijanska odjeljenja natrag preko gornjeg Osuma.

Kod Podgrada na ohridskom jezeru izmjuči naše snage pred pritiskom nadmoćnijeg protivnika.

Načelnik glavnog stožera.

Prikupljanje duhova.

Jaka uzbudjenja duhova, koja čovječanstvo izbacuju iz koloskija običnoga života, ne mogu se uzdržati duže vremena, ta su izuzidjenja prelaznic pojave. To vrijedi i za časove najviše političke napetosti, koju prirodno som donosi svaki rat. Ovo kolebanje osjećaja, kako bi mogli da nazovemo te prolazne pojave, moglo bi, kad bi na nesreću bilo trajno, nositi u sebi ključu najveće opasnosti, jer bi pod uticajem tega i sam tako dogadjaj mogao doći pogrješnim putem. Tako su časovitim pomanjkanjem zdravoga mišljenja i kolebanju osjećaja manje izloženi horci na frontu, naročito onda kad se nalaze u slavodobitnom pobedničkom pohodu, nego li stanovnici u pozadijini, koje se vrlo lako dade ozolvjeti onim mnogobrojnim malim tegobama i odricanjima za vrijeme svakoga ratnoga stanja. K tome dolaze još i oni „mudraci“, koji zbog svoje tjelesne slabosti ili druga koje mane nijesu sposobni za vojnu službu i koji nemaju pametnijega posla, nego da raširuju nezadovoljstvo i sumnju među narodom. Niima se pridružuju razni zabade i kafanski stratezi, koji čak i jednom Hötendorfu i Hindenburgu poriču svaku ratno umijeće, i najzad političari od zanata, koji u svojoj umišljenosti nikačko ne mogu pojmeti, da je topnička grmljavina kadra da nadjača jezični rat u parlamentima.

Zato je prije svega dužnost pozvanih ličnosti u pozadijini, da učutkuju te razne nezadovoljne „sveznalice“ i izdrže u narodu ono visoko patriotsko raspoloženje i oduševljenje, koje je kao prirodna posljedica pravili domovinski osjećaji svom snagom izbilo na početak rata. Toj nužnoj dužnosti sadanjega velikoga časa odazvana

Početak talijanske ofenzive u južnoj Arbaniji. — Kornilov kreće na Petrograd. — Rusija pred gradjanskim ratom.

li su se u Njemačkoj pred nekoliko dana uvaženi muževi: vojvoda Ivan Albrecht Meklenburški — taj zaslunčevjak u njemačkoj kolonijalnoj politici — i veliki admiral pl. Tirpitz — taj ženjalni stvoritelj njemačke ratne mornarice. Mora se otvoreno priznati, da je pod utjecajem neodgovornih „veličina“ i Štrebera — kao što su Scheidemann i Erzberger — kao i pod utjecajem njima naklonjene štampe Široke slojeve njemačkoga naroda obuzelo neko tugaljivo raspoloženje, koje stoji u ogromnoj oprijeti prema sjajnim djelima njemačke vojske i ratne mornarice, te prema izvođenim uspjesima, Krivnju za to snose isključivo liberalna i socijalno-demokratska stranka u pozadini, koje su u interesu svojih vlastitih političkih ciljeva radile oko takvo zvanog demokratskog novog potroka, u koju im je svrhu bio potreban mir bez aneksija i bez odšteta, dakle mir po kojem bi ostalo sve kako je i bilo i od kojeg njemačko carstvo i njegovi saveznici ne bi imali ništa drugo, nego li gubitak od nekoliko milijuna najnasužnijih ljudi i neizmjeran dug, za čije bi se kamate porezni šaraf morao do krajinosti napeti. K tome bi se moralno pod sigurno uzeći, da bi Engleska, koja bi miron bez aneksija i odšteta najbolje prošla, prije ili kasnije nastojala da se pod daleko povoljnijim uslovima ponovo zarati s iscrpljenom i zaduženom Njemačkom. Engleski je narodni karakter naime sličan mačioj žilavosti, i Englez, kad si jednom nesto utvri u glavu, ne popušta od toga na olakšu način. O tom nas dovoljno uči istorija britanske politike.

Odadžbina je u opasnosti! kliču vojvoda Meklenburški i veliki admirali pl. Tirpitz u svom pozivu „na prikupljanje duhova“ njemačkom narodu, opominjući ga, i to u času, kad je ratni položaj na svim frontovima dobar, tako dobar, da je prema ljudskom računu isključeno da bi se on mogao pogoršati. Opasnost s tega ne prijeti Njemačkoj iz vane nego iz nutra, a baš s time je i računao lukavim načinom predsjednik američke Unije Wilson u svom odgovoru na papinsku notu, kod čega je odmah našao i odobravanje socijalističkog poslanika Scheidemanna i njegovih drugova. Zbog toga su tugaljivog, nelagodnog raspoloženja u njemačkim narodnim slojevima — koje dijelim i ako u drugom smislu u stvari donekle i postoji, a dijelom je proračunano od štampe koja stoji u službi zlatne internacionalne nesavjesnog načina — namno lažno rašireno u svijet — spomenuta dva velika muža i pozvala sve patriotske Nijemce, da se sjeće svoje dužnosti i opet prikupe oko nesavladive zastave njemačkoga carstva! Ovaj je poziv bio tim nužniji, što se danas Njemačka više nego ikada prije bliži svojoj konačnoj pobedi. Do tega je

osvjeđenja došao i novi njemački državni kancelar dr. Michaelis, koji je tek nedavno na svom rastanku iz Stuttgarta doviknuo na stanicu sakupljenoj masi: Nadamo se, da će do mira doći još ove godine.

Blizina ovog kod hrvabrih naroda središnjih vlasti željno očekivanog časa zahtijeva dakle od svih da svoje živice što je moguće više očeliće i da se u posljednjem odlučnom momentu ne održku potpune i konačne pobjede ne pristanu na mir „zbog gladi“, kako mir bez odricanja i odšteta opravdano nazivlju u svom proglašu vojvoda Meklenburški i veliki admirali pl. Tirpitz. Jer samo jedna potpuna pobjeda uz nemilosrdno iskoriscenje svih time pruženih mogućnosti za osiguranje budućnosti, može narodima središnjih vlasti kao i njihovim potomcima donijeli ono, šta one trebaju: bezuslovno jemstvo za njihov nesmetani privredni i kulturni razvitak, kao odštetu za teške žrtve, koje su oni morali da prinesu u ovome svjetskome ratu, koga nisu htjeli i za koji ne nose krvicu. Ako se narodi središnjih vlasti pokažu slabima i pristanu na mir, kavak žele Lloyd George, Wilson, Scheidemann i Erzberger, onda su oni ovaj rat izgubili u prkos svim svojim sjajnim pobjeda, a to bi značilo početak svršetka za cijelu srednju Evropu.

Iz današnje Rusije.

KERENSKI I KORNILOV.

(Naročiti brzovoj „Beogradskih Novina“)

Stockholm, 12. septembra.

Do sad se ni s jedne strane nije potvrdila vijest, da je Kerenski ubijen. O tome se iz Haparande javlja, da su tu vijest rasprostrali putnici iz Tornea. Niko ne umije ništa da kaže ni o nijesti ni o vremenu. Sve vijesti, koje jedna za drugom staju iz Rusije, govore medjutim o alkoholu između Kerenskog i Kornilova. Osim toga se iz Petrograda javlja: Savjet poziva vojsku, flotu, željezničke, poštanske i brzovojne činovnike, da ne vrše zapovijesti, koje Kornilov izdaje.

(Naročiti brzovoj „Beogradskih Novina“)

Stockholm, 12. septembra.

Prema vijestima koje su ovamo stigle iz Petrograda, čete Kornilova su izgubile međusobnu vezu i ne nastupaju prema Petrogradu. Nekoliko četnih zapovjednika, koji su do sad bili uz Kornilova, prispijeli su u Petrograd i izjavili, da napuštaju Kornilova i da će pomoći da se on uhvati. Iz cijele se Rusije javlja, da će stanovništvo ostaniti u vlasti vlasti. Docniji brzovoj petrogradskog brzovognog uređa javlja: Sva vojska i flota osuđuju držanje Kornilova, samo se zapovjednik jugoistočnog fronta, Deničin, pri-

.. Oprema se sprema, dakle će i „on“ skoro doći! Gdje je „on“ sada, kako izgleda, kako će to biti, kad dođe po nju?...

Osam je dana bila u jubljenu u Ivu Kneževiću iz „Kletve ne vrijere“. A kad je u potaju pročitala Senečnu „Kletvu“, planula je svim žarom za BiH: i on je sađa ispanjaval cijelu vjenu dušu.

Trajalo je to člosti dugo. Kad god bi čitala koju knjigu, našla bi sebju novoga „zaručnika“, koji je za nju bio kao živ, i s kojim se ona u svojem maslantu razgovarala i milovala.

A onda je nadošlo vrijeme, kad ju više li „zarničnicu“ iz knjige nisu mogli zađovoljiti. Sjetila se, da bi takovim moglo biti i u životu. Gleđala je mlade ljude, djake, što su prolazili kraj njene kuće, pa se odsada u mislima lavila s kojim od njih.

Uto se stali javljati i prosoci. Kad je došao prvi, ona se začudjeno pita: zar bi to imao biti njezin „ideal“, njezinu dužnost? Sjajni, crvenokosi brijač, za koga se govorilo, da imade u glavi jednu dasku previse. Pa zatim lumar, pijanica i razbijaju.

Od srca se nasmijala.

I neki stariji činovnik stao često prolaziti kraj njene kuće. Pogledao ju je, a poslije sna i pozdravlja i jedno: a dana eto ga ravno u kuću. Zamolio je gospodju, da smije dolaziti „da bolje upozna gospodjicu“.

Gospodja je ubrzo sračunala njegeve dohotok, procijenila mu vanjstinu. Sa svojom platom moći će da lijevo uzdr-

družio Kornilovu. Povodom toga je Deničin, zajedno sa svojim stožerom, uapšen u glavnom stanu.

(Naročiti brzovoj „Beogradskih Novina“)

Stockholm, 12. septembra.

Prema izvještaju petrogradskih četova Kornilov je svoju akciju pripremio s planom. On je povukao iz Petrograda čete, koje su vlasti ostale vjernije i zamijenio ih s kozacima i s četama, koje se s kozacima slažu. Duša je cijelog pokreta u korist Kornilova, dokle je za to bilo još vremena. I te slučaju Kornilovom će se pokazati, da li će Kerenski biti u stanju, da prodre sa svojim zahtjevima. Da li će Kerenski poći na odstupljanje, vlasti i u Kazanu.

Prema izvještaju petrogradskih četova Kornilov je svoju akciju pripremio s planom. On je povukao iz Petrograda čete, koje su vlasti ostale vjernije i zamijenio ih s kozacima i s četama, koje se s kozacima slažu. Duša je cijelog pokreta u korist Kornilova, dokle je za to bilo još vremena. I te slučaju Kornilovom će se pokazati, da li će Kerenski biti u stanju, da prodre sa svojim zahtjevima. Da li će Kerenski poći na odstupljanje, vlasti i u Kazanu.

(Naročiti brzovoj „Beogradskih Novina“)

Ženeva, 12. septembra.

Prema petrogradskim vijestima anarhija u unutrašnjosti Rusije uzima maha. U Kazanu su slike čete iz Moskve, gdje se s tamnjom svjetinom bori. I između moskovskih četa i kazanskog garnizona je došlo do krvavih sukoba. Za sad je još u pitanju, da li će ona ustanak moći savladati.

Ruski ratni zajam.

(Naročiti brzovoj „Beogradskih Novina“)

Ženeva, 12. septembra.

Prema petrogradskim vijestima anarhija u unutrašnjosti Rusije uzima maha. U Kazanu su slike čete iz Moskve, gdje se s tamnjom svjetinom bori. I između moskovskih četa i kazanskog garnizona je došlo do krvavih sukoba. Za sad je još u pitanju, da li će ona ustanak moći savladati.

S toga radi održanja javnog potroka u zemlji preduzimom sve mјere, koje će stanovništvo u zgodnom vremenu obnarodovati. Jednovremeno zapovijedam:

1. Generalu Kornilovu da svoju dužnost preda glavnom zapovjedniku vojske na sjevernom frontu, koja tvrtava pristup Petrogradu, a generalu Klembovskom da primi privremeno položaj generalisima, i da i dalje ostane u Pskovu;

2. Nad gradom i okrugom petrogradskim objavljujem ratno stanje.

Pozivam sve gradjane, da budu mirni, da očuvaju red i mir, koji je potreban za blagostanje održbine, za vojsku i flotu, i da mirno i vjerno vrše svoju dužnost radi obrane održbine protiv spoljnje neprijatelje.

Engleski strah pred dogadjajima u Rusiji.

(Naročiti brzovoj „Beogradskih Novina“)

Stockholm, 12. septembra.

Kb. Rotterdam, 12. septembra.

„Nieuwe Courant“ piše: „Morningpost“ javlja iz Stockholm: Trenutno

zjava obitelj, a i to je dobro, što nije tako mlađ. „Bit će mirniji“, pomislila je u sebi.

Tako je Ivka dobila novoga „stomatelja“ s „ozbiljnim namjerama“. Kad bi dospio, došao bi joj pod prozor i prijevremeno razgovore i zgode iz doba, kad je bio stražarstvo. Tu je sve vrivilo junaštvo i „veni-vidi-vidi“ pobedljena, a i jasno se vidjelo, da je on veliku ulogu igrao među svojim drugovima, a i među „civilnom gospodom“. Jed

više zaošteni položaj poslije pada Rige ne znači još opasnost za Petrograd, jer Nijemci zbog rđavog vremena, koje će uskoro nastupiti, i velike udaljenosti od fronta do prijestonice, ne će moći doći do Petrograda. Objava o evakuaciji, koju je po naredbi privremene vlade objavio ministar pošta, izrično naglašuje, da se povod raspravljanja tog pitanja nalazi jedino u teškoćama sa životnim namirnicama.

Ublaživanje značenja zauzeća Rige.

(Naročiti brzovoj „Beogradskih Novina“)

Rotterdam, 12. septembra.

U svome članku o padu Rige dolazi „New statesman“ do zaključka, da je to više politički nego li vojnički dogadjaj, kome pripada isti značaj, kao i ratovanju u Rumunjskoj. Upravni državnici sporazumnih sila ne treba da se straže od ove teške činjenice. I bez Rusije se rat mora produžiti. Sporazumim silama Rusija nije donijela one koristi, koje su se očekivale. U Rusiju se slao ratni materijal svih vrsta, negrepelne kolicine životnih namirnica, brodovi, strojevi i željeznički materijal, a za sve to nije se dobila vrijednost koja odgovara. Da se taj za Rusiju učinjeni ogromni rad upotrijebi na drugim frontovima, postigli bi se daleko veći uspjesi.

Japanska pomoć.

(Naročiti brzovoj „Beogradskih Novina“)

Bern, 12. septembra.

Listovijavaju iz Rima: „Agencija Americana“ saznaće iz San-tiago de Chile, da su japanske vlasti na američkom kopnu dobile naredbu, koja se tiče predstojećeg poziva svih japanskih vojnih obveznika, koji u Americi žive. Čilska štampa donosi ovu vijest u vezi s odlukom Japana, da Rusiji pritekne u pomoć. Čilski listovi primjećuju, da broj Japanačaca koji u Americi žive, iznosi preko jedan milijun.

Nova potapljanja.

Kb. Berlin, 12. septembra.

Wolffov ured javlja: Na sjevernom bojnom poprištu potopile su njemačke podmornice ponovo 7 parnih brodova i 2 jedrenjaka sa 25.000 brutto registrovanih tona. Među ovima su bila 2 velika oružana i jedan engleski transportni parni brod. Oba jedrenjaka bila su natovarena gradnjom sa rudokope i sodom.

Načelnik admiralskog stožera mornarice.

Kriza u francuskom ministarstvu.

Kb. Paris, 12. septembra.

Havaš javlja: Painleve je vratio predsjedniku misiju za sastav kabine, jer nije bio u stanju da sastavi ministarstvo narodnog jedinstva.

Pokret za mir.

Izgledi za konferenciju u Stockholmu.

Kb. Amsterdam, 12. septembra.

Treclstra uvjerava naročitog izvjetitelja „Hannibala“-a, da su izgledi za međunarodnu socijalističku mirovnu konferenciju povoljniji, nego ikada prije. Sve veća želja u Engleskoj i Francuskoj za mir dobar je predznak, da će se konferencija sastati. Kad je Ribot otkazao izdavanje putnih isprava za konferenciju, došlo je do izjave u raznim francuskim divizijama i čili su se poklici: „U Stockholm“.

ostavila. Oči stale slabiti. Cesto mora da digne pogled s veziva, jer joj se stane magliti, titrati pred očima i onda ne vidi žice.

Omrznuo joj rad i dok sjedi na svojem starom mestu do prozora, tako joj je, kao da nad njom neprestano lebdi sjekira ili kakav teški bat i male, po malo se spušta, da joj razmršta glavu. Cesto joj dodje, da razdere ono platno, da polgra žicu i sve, sve sasitni u prah. Suže joj navru na oči i pesti joj se grje, ali ona mimo vese dalje i nikuo ne shuti, da se u njenoj bijednoj dosi sve lomi i kida.

A zašto, zašto sve to? Za ono malo krpę, što ima na sebi, za ono malo hrane, što kroz dan pojede? Zar ta to sav trud i napor. Koja joj ošteta za svu ovu muku, što troši njenu životnu snagu? Za koga, za što toliki trud? I cesto bi se javila tajna, tajna čežnja, koju si nigdje nije glasno kazivala — čežnja za djetetom: Onda bi barem sve to imalo neku svrhu, a ona nagradu za svoj trud. A ovako, sve se gubi u ništa.

Ta čežnja za djetetom, tako je njome oviđala, da joj je srce s'ao tuči, kad bi ugledala malo dijete.

Misao na „njega“ sasvim je nestala iz njene pameti. Kad bi se koju put odmarala, zatvorila oči, pa se naslonila na oslon stolice, da malo protogne ledja, vidjela bi vazdušnu sliku.

„Ona je žena — čija, ne zna (on je čežnja, bilježnik, posjednik — sve jedno) — tek kuća im je na selu. Pred kućom je vrtić pun cvijeća, sama ga je zasadiла, sama redila. U dvorištu koko-

Papinski prijedlog za mir.

Katolički socijalisti i papinska nota.

Kb. Haag, 12. septembra.

Mnogobrojno posjećen mirovni skup katoličke socijalističke akcije donio je odluku, kojom se papi izriče blagodarnost za inicijativu da posreduje medju zaračenim narodima. U odluci se daje izraza mišljenju, da će katolički cijelog svijeta potpomoći težnje sveto-goca.

Borbe na zapadu.

Ogromni engleski gubici.

(Naročiti brzovoj „Beogradskih Novina“)

Berlin, 12. septembra.

Wolffov ured javlja: Engleski i američki letački časnici, koji su 17. o.m. u važdušnoj borbi oborenici, pričaju kao i ostali engleski zarobljenici o ogromnim gubicima, koje su pretrpili u flandrijskoj ofenzivi. Naročito je njemačka topnička vatra, prije jurišnih dana, upravo strahovito svoga oborala. Engleska pješadija, prilikom svoga nastupanja prema Poelchappellu, mnogo je stada u od svog vlastitog topništva, jer ona nije dovoljno vatrui u daljinu bacala. Američani su izjavili, da je opšte vodstvo, kao uvijek, već u samom početku iznevjeravalo. Niko nije mogao računati s tako brzim i sjajno izvedenim njemačkim protivnapadnjem. Mjesto da se s tim računa, na engleskoj strani se mislio samo: kakvo će biti vrijeme.

Njemačka.

Njemački poslanici na frontu.

Kb. Berlin, 12. septembra.

Wolffov ured javlja: Na poziv vrhovne vojne uprave polaze današnje grupe od 28 poslanika na istočno bojište. U četvrtak i petak počće druga grupa na zapadno bojište. Put će trajati osam dana. U njemu učestvuje predsjedništvo Reichstaga i poslanici svih stranaka.

Grčka.

Grčki kralj u jarumu Venizelosa.

(Naročiti brzovoj „Beogradskih Novina“)

Zeneva, 12. septembra.

Privatna Havašova vijest javlja iz Atene: Izaslanslu komore je kralj izjavio, da će narodno prestavništvo u njemu uvijek vjernog čuvara ustava i narodnih predanja, a tako isto i vjernog saradnika u svima odlukama, kojima je svrha ostvarenje narodnih prava.

List „Patri“ veli, da će se riječi kraljeve prihvatići sa uzbuđenjem u trenutku, u kome se narod sprema da stupi u veliku, odlučnu borbu, od koje zavisi njegov opstanak i njegova budućnost. „Kairi“ misli, da riječi kraljeve daju jamstvo za budućnost i dokazuju, da se pouke prošlosti nisu zaboravile.

Najnovije brzovne vijesti.

Ukraini poslanici kod grofa Cernina.

Kb. Beč, 12. septembra.

Juče su kod ministra spoljnih poslova grofa Cernina bili poslanici Petrusievic, dr. Trilevski i dr. Evgenije Levitski, da mu, po naredbi ukrajinskog političkog zastupništva, podneste svoje želje o zaposjednutim ukrajinskim oblastima. Poslanici su protestovali protiv tога, da se postepenim rješavanjem poljskog pitanja ma na koji način dinar u ukrajinsku nacionalnu oblast. Ministar je primio izjavu poslanika na značje,

daču kokoši, kroz vrata od stajne provrila „Rumenka“, a iz svijinja javio se bravici, a oko njе u sobi stislo se ono njenih sokolica: dvoje, troje, četvero sve jedno drugom do ramena. I svima je ona nadjenula ime, zove ih, igra se njima...

— Kako sam luda — šapne, prodje rukom preko čela i očiju i začas ne žu se ništa do zvuka igle, što se provlači kroz napeto platno.

Tako prolazi dan za danom. Ljeto, jesen, zima.

Opet nadošla jedna zima. Kratki, ladići dani. U nje se nagomilalo veziva cijela rpa. Božić ide, svak hoće da svoga dariva. Ivka već skoro ni ne liježe, samo da sve zadovolji. Badnjak je. Vani praminja snijeg. Spušta se sunaruk. U drugoj sobi kliču njenu majku bor. Preko putalje svijetlo. Vidi se, kako trči kroz iz sobe u sobu. Rede stol. Netko je unio pun koš slame, istresao ga pod stolom, a dva se malisa bacise na nju.

Ivka je na čas prestala radići, ta svršit će — ima još samo jedan cvijet. Zagledala se pred sebe. Ugodno joj je, tolo. Godi joj odmor.

Evo slike!

Bađnjak je. Ona se vrze po kuhinji, a za njom mala četa. Kud ona, tudi oni. Podvinula je rukave i zadjela u tijestu, a kraj nje mala Ivka imjesi svoj božićni kolac. Za njenim se ledjima dva momčića uhvatila u koštarac. Stoji ih cika i smijeh. Ona se okreće, da ih ukori, okreće se — a u nju zine mrak i gluha tišina...

Svega je nestalo.

Princ Leopold bavarski za litavske gradove, opštine i crkve.

Kb. Beč, 12. septembra.

Kako „Bialystoker Korrespondenz“ saznaće, glavni je zapovjednik na istoku, princ Leopold bavarski, na predlog i posredovanjem načelnika uprave u Litavskoj, stavio na raspolaganje knezu Isenburg-Biersteini svotu od marta 300.000. Ova će se svota preko litavskog središnjog odbora u Vilni uputiti potrebnim gradovima, opštinama i crkvama u Litavskoj.

Bolest bugarske kraljice.

Kb. Sofija, 12. septembra.

Kako se javlja, od juče se stanje zdravlja kraljice Eleonore ozbiljno pogoršalo. Uslijed popuštanju fizičke snage sree sumnjuju malaksava, što može dovesti do vrlo teških komplikacija.

Eksplozija državnog arsenala u Filadelphiji.

(Naročiti brzovoj „Beogradskih Novina“)

Rotterdam, 12. septembra.

Iz Washingtona se javlja, da su prilikom eksplozije državnog arsenala u Filadelphiji poginula dva čovjeka, a 30 je ranjeno. Povod je eksploziji vjerovatno zlonamjerna paljiva.

Turski ratni plijen.

(Naročiti brzovoj „Beogradskih Novina“)

Carigrad, 12. septembra.

Jedan dio ratnog plijena, koji su turske čete zadobile u Galiciji, većim dijelom mašinski pušaka i pušaka, prenijet je ovamo i smješten u vojni muzej.

Talijansko municipljono smještje odletilo u vazduhu.

(Naročiti brzovoj „Beogradskih Novina“)

Lugano, 12. septembra.

„Agencija Stefanii“ javlja naknadno, da je u avgustu municipljono smještje u Udini odletilo u vazduhu. Poginuli su mnogi vojnici i gradjani.

Američki senatori u Evropi.

(Naročiti brzovoj „Beogradskih Novina“)

Zürich, 12. septembra.

„Daily News“ javlja, da će oktobra mjeseca doći u Evropu jedno izaslanstvo američkih senatora, da se lično uvjeri o položaju stvari u sporazumnim zemljama.

Američka vlada prema njemačkoj stampi.

Kb. Philadelphia, 12. septembra.

Američki policijski agenti ušli su u prostorije njemačkog lista „Tagblatt“ i kako se govor, uhapsili su šest službenika. Vlada javlja, da će uskratiti poštanski prenos listovima, koji izlaze na stranom jeziku.

Riga kao trgovacki i industrijski grad.

(Naročiti brzovoj „Beogradskih Novina“)

Baltičke provincije spadaju u najbohotije provincije Rusije. U pogledu relativne visine poreza na obrt i glavninu rentu zauzimaju one prvo mjesto, na čemu imaju da zahvale poglavito livlandskom glavnom gradu Rigi, najbogatijem gradu Rusije, čiji berzanski odbor raspolaže kapitalom, koji je ravan ukupnom kapitalu svih ostalih gradova Rusije. Riga ima više zemljišta od Berlina, a njezin budžet za godinu 1913. iznosi je šest milijuna rubalja, a dužna je u svršenju s Berlinom vrlo malo, jer ima preko pola milijuna stanovnika i samo 16 milijuna rubalja duga. S polja ima Riga izgled modernog evropskog grada s higijenskim i opštetskim uređenjima. Ne samo trgovina i obrt, već i uprava grada bila je do prije rata u rukama Nijemaca. U Rigi se svuda osjećao njemački duševan život, potkrijepljeni gradskim pozorištem, mnogim nje-

Zakašljala je suho. Na vratima stala njenja majka sa svjećicom u ruci i oprezo, nekuđ bojažljivo zovnu: — Kéere, došla je evo — je si li gotova? Samo to da svršiš, a onda će se tri dana odmarati.

— Da, da. Evo. Odmah će.

Kad se drugi dan digla, čisto joj neobično, gdje ne treba sjesti uz djetev. Prodje nekoliko puta po sobi, a noge, kao da joj zaboravilo hodači. U glavu joj udarila vrućina, a po svim žilama nešto se valjati. Čitavo joj se tijelo uzbunjalo, te se morale prihvatići za ormaju i pričekati časak, dok se smri.

— To je krv, pomisli, krv što je t

Alfred Bratt:

Gospodin Markiz.

(Prijevod sa njemačkog.)

Svi su mu putnici znali ime: markiz de Gonzales. Na putničkom spisku pak mogli ste mu naći i puno njegovo zvučno špansko ime. Tamo je bilo zapisano: Karlos de Gonzales markiz Floresski iz Madrija. Na ime ovaj je plemić putovao — naravno još u lijepo mirno doba — na nekom velikom prekomorskom brodu iz New-Yorka za Evropu. Prvom klasom, razumije se. Uzeo je bio skupu ivičnu kajitu sa zasebnim kupatilom. Bio je i elegantan i duhovit, i simpatičan i bezazlen, a kako je izgledalo, već je bio proputovao mnogo svijeta.

Po svemu tome, markiz nije bio „mačji kašalj“ za ostale putnike. Stare su ga gospodje pratile upravo čarobnim pogledima, kada bi švrljao po palubi, odjeven u fino putničko odijelo besprekornoga kroja, sa kapom nešto nakrivenom na brižljivo friziranom temenu. Siparice su ludovale za njim — javno ili u sebi — a kada bi se medju sobom razgovarala o visokodijenom Špancu, nazivale su ga kratko i familijarno Karlosom. No i gospoda su ga volila. Umio je naime divno pričati i — što je najglavnije pri dužim putovanjima na moru — još strpljivije slušati tudiće priče. Kad bi sjedio u društvu za kakvim stolom, a neko bi razvezao da priča kakve doživljaje, nikad ne bi markiz de Gonzales ma i jednim neobazirivim pokretom peka za da nešto sumnja u istinitost priče, niti bi ikad što bi bilo još gore, napravio lice, kao da hoće da kaže: „ne gnjaviti, kune, te Bogom!“ Najzad otmeni putnik bio je simpatičan i s vomi starijeni brodskom osoblju sve do samog kapetana broda. Ta kako ga ne bi volili! Valja znati da je rijedak putnik na pomorskim brodovima, koji bi, kao što je to činio markiz, mirno sjedio i pušio, a da ne dosadije kapetanu broda i njegovim potčinjenima raznim, već tradicionalnim pitanjima, kao što su na primjer ova: „G kapetane, molim Vas, iz koga sad pravca duva vjetar? ili „Kojom brzinom sad plovimo? ili opet: „Ma koliko li su koštala mašinska postrojenja na brudu li najzad: „Jel-te, da ovom brodu ni najveća bura ne može ništa?“...

No pored svih tih dobrih osobina markiz Karlos de Gonzales de Flores imao je još jednu vrinu, koju valja pošto-poto pomenuti: odlično je igrao karte — whista, ecarté-a, poker, što god hoće; uz to je pri svoj vještini stalno gubio, i to gubio, kao što „gospodin čovjek“ priliči, da ni okom ne trene, sa učitivim osmejkom na ustima. Ko je god duže vremena putovao na kakvom velikom prekomorskem parobrodu rečiće, da se u opštini u snu neda zamisliti tako idealan putnik, koji bi raspolagao tolikim vrlinama. Da, ali ovaj španski plemić bio je zbilja takav čovjek.

Već drugog dana po polasku iz New-Yorka bile su se iz putničke mase izdvajile pojedine grupe intimno-površnih prijateljskih krugova, koji se na putu za čas sklope ali još brže i razidju. Markiz se bio pridružio dvjeci krupnih trgovaca, koji su se vraćali iz Amerike, svršivši uspješno vrlo zamašne poslove. Uzakivao im je više simpatija i naklonosti no i jednom drugom saputniku. To su vam bili trgovci uobičajenog izgleda, ozbiljno-dobrodrušnog izgleda, „blagoglagoljivi“, nikad bez skupe cigare u zubi. Pošto dotle nijesu znali, kako će najbolje provesti večeri, to su bili sretni, što su u markizu našli trećeg partnera, bez koga se neda zamisliti čestito kartanje. Tako ste od sada svako veće mogli za stolom vidjeti u jednom kutu dvorane za pušenje novi „trio“. „Kečevi“, „pubovi“, „daine“ i „osmice“ pucaju po stolu, da ih je milina gledati.

Isprra su obično igrali preterana. No mladi markiz nekako je bio nevjeste u toj igri, tako da su novi prijatelji prešli na „simiju“ igru — bacarat. No i tu je markiz bio slabe sreće. Besprekidno ga je „tjerao baksuz“; no on bi se uvijek ljubazno nasmješio kad bi mu ko od partnera ili od „kibicera“ primijetio, da mora da je basnoslovno sretan u ljubavi, čim je tako „malerozan“ na kartama...

Kada bi završili igru — redovno pola sata prije no što će otići na spavanje — markiz bi zanimalo svoje prijatelje veoma interesantnim i živo ispričanim anegdotama, doživljenim na svojim dugim i dalekim putovanjima po svijetu. Rado bi pričao i o mnogobrojnim pustolovinama međunarednih kockara, kojima je bio svjedok u kakvom otmenom kur-salonu, hotelu ili baš i na kakvom brodu. Jednom prilikom markiz, namigujući nekako čudno podrugljivo okom, pokaza svojim novim prijateljima tablu, kakvih je mnogo bilo utvrđeno po zidovima brodovskih salona, a na kojima je masnim crvenim slovinom pisalo na nekoliko evropskih jezika: „Opominju se putnici u svom interesu, da se ne upuštaju u kartanje sa licima, koja im lično poznata“.

Slušajući markizove priče, trgovci su uvidjali, da su ove tabele ne može biti korisnije, a opomene, ispisane na

njima ne može biti umjesnije. Ta, kakvih je stvar markiz već bio doživio pri kartanju... stvari, da se čovjek čudi i krstil... Njih bi dvojicu čestitih trgovaca često hvatala jeza kad bi slušali, koliko je puta već markiz bio nasjeo.

Jedno veće kada su se trgovci u svojoj zajedničkoj kajiti svačili i spremili da legnu, jedan bi tek, pola u šali, nabacio:

„Ma šta bi Vi rekli, da je nešto naš markiz i sam neki pustolov, koc-kar od zanata?“

Na to će njegov drug:

„E, vala, da su svi kockari kao on, dobro bi bilo ostalom poštenom svijetu. Ta čovječe Božji, markiz je, od kada igra sa nama, izgubio do sada najmanje tri hiljadu!“

Onaj prvi odobravajući klimu glavom. Rezonovanje njegovog druga izgledalo mu je logično i potpuno ga je umirilo.

No tim više je vremenom uznenjivala trgovce jedna ličnost medju putnicima, na ime neki g. Fox.

Taj mister Fox bio je malog rasta, pun i plečat. Na njegovim uvijek besprikorno izbjrijanim usnama lebdio je u svaku dobu neki zagonetni u pola preprezen, u pola veseli osmejak. Uz to niko od putnika nije znao ništa bliže o njemu. I kada bi pogledao u spisak putnika, čovjek ne bi bio mnogo pametniji nego što je bio prije toga, jer tamo je bilo zapisano samo ovo: Fox, privatni čovjek iz Chicaga.“

Tajanstveni Mr. Fox imao je vazdan neprijateljih osobina, od kojih je za naše prijatelje najneprijateljniji bio običaj, što ga je imao, da baš njih dvojicu svuda prati kao senku.

Svako veće, čim bi oni sa markizom zasjeli za kartški sto, g. Fox bi sejao za obližnji sto, odakle je uz svoj stalni podugljivi osmejak uporno posmatrao njihovu igru do najistinjnjih pojedinosti. Pa kada bi markiz sve nanošao i nanovo stao gubiti silne novice, pa kada bi trgovci dobroćudnim zadovoljstvom „dizali parc“. Mr. Fox bi s vremenom na vrijeme ozbiljno odmahivao glavom.

Jedne noći njih dvojica, pušči bezbržno svoje cigare, gledaju nagnuti preko ograde na zadnjem dijelu broda kako se u dubini sia u mjesecini pjenušava traka, što ju brod ostavlja za sobom. Najedaredračuće gdje se neko neposredno iza njih nekoliko puta polako nakašlja. Okrenuše se i opaziše g. Foxa, gdje se zgurio u miraku. Neko vrijeme sva trojica čutike gledaju jedan u drugog, dok se Mr. Fox opet ne nakašlja i počne prigušenim glasom:

„Izvinite, gospodo, molim Vas što Vam se nepoznat obraćam. No bilo kako mu drago, ja ne smijem više čutati. Prekosutra, kao što znate, stičemo u pristanište pa je s toga krajnje vrijeđi...“

„Kakvo krajnje vrijeme? Za šta krajnje vrijeme?“ zapita stariji začudijeno i podozriivo, a mladi dodade: „Sta znači to, ako smijem pitati gospodine?“

No mali Mr. Fox samo slegnu ramenima i ravnodušno produži: „Jes' Boga mi krajnje je vrijeme!... Gospodo, da Vas ne gnjavim dugo... jednom rječju — pali ste u šake jednoj preprezenoj varalici!“

On naglo izbaci te riječi, pa se zadovoljno izduva kad ih je izgovorio. Ona dvojica prijatelja opet se u prvi mah zbumjeno pogledaše, neznačišta da misle o ovom čudnom sretnu.

G. Fox im ne ostavi dugo vreme na za razmišljanje, već nastavi:

„Vi se družite sa markizom de Gonzales, jel-te?... Znam, znam... nemojte ništa reći, znam: zanjinjivo putničko poznanstvo, krasan čovjek, duhovit, elegantan, veoma prijatan partner na kartama, uz to stalno gubi... znam, znam, kavaljer, „gospodin čovjek“ od glave do pele... Jes', ako Vam ne treba, gospodo, da izvinite prostački izraz... Kakav markiz, kakve trice, kakav de Gonzales, kakav de Flores i šta Vam ja znam, kakvih španskih „drangulija“ još pričajuće svome lažnom imenu. Pravimo je im Fred Tower, on nije Španac već Amerikanac kao i ja, no za razliku od mene on je opasn, ozloglašena varalica na kartama, dok se ja opet nadam, da će ga ovom prilikom najzad postati „s onu stranu katanca“.

„Ta šta velite...!“ jedva iznosi zbumjeno stariji trgovac; a mladi se pak toliko trže, da je ispuštilo u vodu tek zapaljenu skupu plaćenu šmu cigaru.

„Moje je ime George Fox“, nastavi debeljko poslovnim, gotovo neuchitivim tonom, „George Fox, američki tajni policajac!“

Sada se i rgovci, predstaviše, pa se ubrzo razvi vrlo živ razgovor. Detektiv Fox stade u kraljim, otsječnim rečenicama pričati kako mu je već odavno „merak“ na takozvanog markiza Karlosa de Gonzales, na koga je već više puta nailazio. Taj je Gonzales, reče on, opasan kockar, a „specijalist“ je za „rad“ na velikim prekomorskim brodovima, gdje na kocki plijatka lakovirne ljude, takozvana „brodovska hijena“. Već su mu sa

sviju strana odavno uhvalili trag, ali još nikom dosada nije pošlo za rukom, da ga baš potpuno uhvatiti na djelu“.

Trgovci zanijemeše od čuda. Stadoje uvjeravati g. Foxa, kako je valjda ipak po sredi kakva, zabuna, kako to šta više nije moguće. „Ta za Boga miloga“, reče jedan od njih, „od kada igramo sa njime, taj čovjek stalno gubi!“

„Pa, to je baš ono...“ uzviknu George Fox; zar vam ne velim, da je „markiz“ od „finijih“. U tome se i sastoji njegov „trik“. Za sada igrate sa po nekoliko stotina, pa vas on pušta da dobivate, time on hoće da u začetku uguši vaše nepovjerenje, boće na taj način što bolje da obezbijedi krajnji uspjeli. Vi ćete sada iz ovog pristaništa vozom u prijestonici, jel-te? E, dobro, evo ja glavu dajem, ako i markiz ne bude pošao istim putem. U vozu će opet predložiti partiju karata, kol'ko, znate, da se prekrati vrijeđi, ali tom prilikom uz tri ili četiri puta veći ulog. Vi ćete kao kavaljeri i ljudi od reda, koji ste mu na brodu dobili tolike novce naravno pristati — a dok budete stigli u prijestonici, on će ne samo povratiti sve što je izgubio za vrijeme putovanja na moru, nego će vam preko toga „dići“ još koju desetinu hiljadu!“ No ovom mi prilikom ta tička neće umaci, neće Boga mi, skeptaču ja njega — to jest! ako hoćete da mi pogognete pri tome!“

„Na koji način mislite, da vam možemo pomoći?“

„Ništa lakše od toga. I ja ću putovati sa vami. U vozu ćete me upoznati sa „markizom“, pa ću posmatrati vašu igru. Vi ga samo mirno puštajte neka dobiva koliko god hoće. To će ga učiniti još bezobraznijim, pa ću mu ja konoton moći gledati na prste, kako bili već jednom uhvalio njegove proklete „trikove“. Čim stignemo, daču ga uhapšiti, a vam ću vratiti sav novac, što vam ga bude dobio. Dakle sasvim prosti stvar! Bar ću mu smršiti konce i osloboditi ljudsko društvo jednog opasnog tipa. Evo, da vam se legitimise, ako je po volji!“

G. Fox naglo izvuci iz džepa jednu kartu, na kojoj je bilo napisano: GEORGE FOX
Detektiv
Chicaška policija. Krivično odjelenje.
Ispod toga bilo je još dva Žiga vrhovne uprave američke tajne policije.

Obojica bijahu presretni, što su u dvanaestom času umakli toliko opasnosti pa obećaše, da će u svemu poslušati g. Foxa.

I zbijal, sve je teklo onako, kao što je Mr. Fox bio prekrajan: Markiz je pri skrcavanju izjavio, da i on putuje kuda i njegov prijatelj. Sjedeš u praznoj odjeli, brzo voza i, davši dobru napomenu konduktoru, obezbijediše se, da ih na cijelom putu niko neće uzemiravati. Upoznaše g. Foxa sa markizom, koji zbijal odmah predloži, da se odigra jedna „mala oproštajna partija“. Već prvoga sata povratio je sve što je za sve vrijeme vožnje na moru bio izgubio, drugoga sata je bio isto tako „srećne ruke“, pa i trećega, i t. d. Kada je voz ulazio u veliku prijestoniku stanicu bio je markiz bogatiji za nekilj 65.000 francaka. Blijedi i uzbudjeni čekali su trgovci, hoće li sve dobro ispasti. Kola predioše umanjuju brzinom još jedan mali prostor, zatim završiša točkovi pod kočnicom — brzi voz stade. — Markiz se učitivo pokloni i rukova sa svojim saputnicima, brzo izdje na vrata i za tren oka isčeče u ogromnoj gomilli putnika. — De, de! lakše, majčin sine, lakše ptico!, uzviknu pouzdanim glasom g. Fox, „sad si vala ugasio svijet... ne pobiješ mi ti više!... K'o da ga ja nisam telegrafskim putem signalisao i preporučio da se motri na sve izlaze sa perona i iz stanice! — Pridržite mi ovo, evo mene za čas!...“

Ovim riječima brzo utrapi jednom od trgovaca svoju malu putničku torbicu, pa se zatim i sam izgubi u gunguli...“

A njih dvojica čekaju... čekaju... — Peron se već potpuno ispraznilo, a g. Foxa nigdje ni od korova. Sad ih stade obuzimati vrlo nepriratne slutnje. Pošto je neko vrijeme oklijevao, stariji od njih dvojice pokuša da otvoriti g. Foxovu torbicu... gle, nije zaključana... šta je to... prazna, u njoj je zbijala bilo samo parče hrtice. Na toj hrtiji bilo je čitkim, gotovo kaligrafiskim rukopisom napisano:

„Na brzu ruku vam se najtoplje zahvaljujem i najsrdačnije vas pozdravljam!“

Razne vijesti.**Nešto o vegetarijanstvu.**

Može se slobodno ustvrditi, da su vegetabilije glavna, a meso samo sporidna i izlinska hrana ljudstva. A ima naroda, koji nikako ne jedu meso. Na primjer Indusi, koji ima oko 300 milijuna, vjeruju, da duše umrlih ljudi prelaze u životinje, zato oni ne ubiju životinje, niti ih jedu. Moderni vegetarijanci dokazuju, da je čovjek po prirodi svojom upućen da se hrani vegetabilijama, a ne mesom. On nema zube kao životinje, koje spadaju u red mesoždera, već ima naprijed tako zvane sekutice, da njima grize voće, a sa strane ima kutnjake za „mlenje“ zrnjevlu. Pa i crjeva u čovjeku nijesu tako kratka kao kod mesoždera, već dugačka kao u svinje. Pošto mesnata hrana brzo prelazi u trulež, to mesožderi imaju kratka crjeva, da bi mogli što prije da izbace ostatke od upotrebljene hrane. Travozderi na protiv imaju dugačka crjeva, jer trava i ostale vegetabilije ne prelaze tako brzo u trulež kao meso, te mogu duže ostati u crjevima, a da ne predju u trulež. Zanešeni vegetarijanci imaju tušta primjera, kojima dokazuju, da ljudi treba da se odreknu mesa i da žive samo od vegetabilija. Tako među osim ukazuju na fakt, da mnoge snažne životinje žive isključivo od vegetabilija, na primjer: konj, goveće, slon i t. d. To, što mnogi misle, da ne može da živi bez duvana, te u pomanjkanju ovoga češne za njim. Učeni prirodnjak Liebig činio je opite po toj stvari i oni su ispaljili potpuno u prilog vegetarijanstvu. On je 180 osudjenika na primuđan rad podijelio u tri grupe od po 60 ljudi. Prvu je grupu hrano isključivo mesnom (mesnom i vegetabilnom), a treću isključivo vegetabilnom. Prva grupa je već poslije dvije sedmice počela da očajava i molila je da joj se da vegetabilna hrana; druga grupa je duže izdržala, ali je postala sumorna i trupa; a treća je ostala čila i vesela čak i poslije šest sedmica i bila je orna na posao kao u početku tog opita. Kod nas je prije četrdeset i nekoliko godina pokojni dr. Natošević počeo da propagira vegetarijanstvo, iako to bilo ga u svim izlinsu, jer naš svijet i inači posti dvije trećine godine, a i u onoj jednoj trećini slabu jede meso. Ali Natošević je bio fanatičan vegetarijanac, pa je tražio da jednom skupu učitelja, da se odreknu mesa, pa da tako i narod uče, jer da će onda biti i tjelesno i umno napredniji. „Pa što onda tražite da nas je da ponuđavamo narod u gajenju živine i svinja?“ dovrinku mu je jedan učitelj. — „Da nosi u grad i prodaje budalaču za dobre pare“ odgovor Natoševića ljtito. — „To nije moralno!“ dovrinku je učitelj učitelja i počeše da protestuju, a Natošević se natjerao, načinu katedru i oče bez „zbogom“. *

voćinje, niti ih jedu. Moderni

CIJENE OGLASIMA:

Osmina jednog milimetarskog retka (42 mm široko) staje 10 helera
Priposlano: Petina jednog milimetara, retka (70 mm široko) staje 40 helera
Bilješka: Petina jednog štamparskog retka (70 mm široko) staje Kruna 4
Mali oglasnik: Jednostavna riječ 5 helera, sa masnim slovima 10 helera.

Dr života Janković
operator,
četi i ženske kože i polne
voštosti.
Ordinacija od 2-3 sala po
godine. Stanju: Takoševa 47.
32840-1

Kupovine i prodaje
Dvoklice (čete),
a jakim federima na prodaju,
upitati u kafan kod "Tri Pao-
ra" preko puta Hotel "Slavija",
gdje se i čete mogu vidjeti.
32514-2

NA PRODAJU
Decimnalna vaga sa tegovima
stakleni raf dobro očuvan. Za
uslove obratiti se Vatrogasna
ulica br. 20. H. Blazek.
32795-2

Sirče
za jela i turšiju
litar 1-40 kruna
na veću količinu, jestinje, pro-
daje u kafani kod "Skupštine"
NOVICA MILIĆEVIĆ
32768-2

DRVA ZA ZIMU
il partija vrlo dobrih drva li-
jepo umetrenih po 26 kruna
sumski metar 120 cm, svakog
dano da podne može se do-
biti kod Careve Čuprije. Po-
dvozna srestva lma. 32845-2

NA PRODAJU
kola sa jednim ili dva konja
i priborom. Vidjeti se može u
Kosmajskoj ulici br. 7. od
12-2 po podne. 32847-2

BEGRADSKA TVORNICA
SECERA
traži kola sa dva konja i uz-
dicama da kupi. Ponude upu-
titi upravi tvornice secera.
32849-2

Namještenja.
SAMAC
traži čestitu ženu za kućevni
posao. Javit se u Bitoljskoj
ulici 13. 32827-3

ZENA VIĆNA KUVANJU
potreblja je. Javit se u radnji
Dušana Todorovića — Terazije.
32823-3

TRAŽI SE DJEVOJKA
ili žena za kućevni posao kod
male porodice. Hrana i plata
dobra. Predstaviti se Kosovska
ulica 31. 32805-3

MLADJA ŽENSKA
traži mesto kod samca. Vična
je svima domaćim poslovima,
kao i kuvanju. Uptaff kapetan
Mišina 13. 32818-3

TRAŽI SE
čestita djevojka, iz bolje kuće,
koja i dobro kuhati znade i
drage poslove, za trgovacu
kuću do 3 osobe. Adresa u upra-
vi "Vrldjena 515". 32820-3

KUHARICA
koja zna i ostali kućevni po-
sao, traži se. Prijaviti se Re-
svaska ulica 20. I sprat.
32844-3

TRAŽI SE
mladja služavka za sav ku-
ćevni posao. Javili se od 2-3
posle podne. Balkanska br.
48. I sprat desno. 32842-3

Stanovi.
TRAŽIM
elegantno namješten stan za
samca sa kupatilom. Ponude
administraciji pod Garcon-
wolum 518. 32843-4

TRAŽI SE STAN
gastroči od 2 sobe meblirane
ili nemebliранe, sa kuhinjom.
Ponude u administraciji pod
"Sobe 514". 32817-4

TRAŽI SE
namješten stan od 1 ili 2 soba
za koje će se plaćati mjesечно
900 kruna. Ponude na admi-
nistraciju ovog lista pod Stan
516. 32830-1

Razno.
Advokatska kancelarija u
Užicu
S. G. Popovića
otvorena od 1. septembra
tek. god. Kao i predje pri-
ma u rad sve gradjanske,
trgovacke, bankarske i ad-
ministrativne sporove.
Kj. 276-5

TRAŽI SE
porodica Jakova Šćekovića ka-
zandžije, da se javi gospodji
Persidi Iv. Nikoliću u Užicu
radi prijema novca. A 3271-5

Predavanja.
Vladimir ZDELAR, profesor,
poučavače učenike i učenice
svlju razreda gimnazije kao i
one, koji se žele spremati za
maturu. Prijave do 15. septem-
bra. Stan Zorina 55. 32747-7

Oglasite u
"Beogradskim Novinama"
32768-8

KORESPONDENCIJA.

"Crvenom kruštu" Kruš-
vac. Molim Izvijestite Mijaila
Jonića iz Gojnjova sreću Pro-
kupčadi, da su Vladislav i
Milos zdravo. Neka mi na javi
kako mi je poređaci, čuje li
što za Kirila i kako je, Šta je
sa Živkom, kako je Ruža sa
djecom, je li Jevto kod kuće?
Svetozar Jovanović. A. 2719

Kost Timotijeviću, Gene-
va. Molim Izvijestite mog oca
Nikolu Miloševiću iz Male Krsne,
bilješki vojnici sanitetskog
odjeljenja, provlant 18 pešadijskog
puka I poziva o tome:
da je njegova familija sva
zdrava i da su svi kući. Du-
šan je kod kuće. Za kuću da
ne briše, sve je dobro, kao i
prije. Dušan je zaprosio Smljanu,
čekiću Miletie Gjordje-
viću, iz Radinica. Pozdravlja
ga Žena Mara, sin Dušan i
sinha Smilja i ostala rodbina.
Mara Milošević iz Male Krsne,
okrug smederevski. 32785-8

Mika Petković, Be-
ograd — Terazije javlja:
Nikoli Jovanoviću Čurčiću.
Od Dobrovoja imam pre neki
dan kartu, kaže da su svi če-
tvoro zdravo.

Vladi Jovanoviću. Tvoj otac
Ivan javlja da je kod kuće
zdravo.

Ilija Petkoviću. Svi smo
zdravo, ne brini.

Miodragu Stoličkoviću. So-
nja je detetom, Ljubicom i
Dobrom zdravo, ima svega
potrebnog, novaca ne treba.
Parakeva mljavlj. da je i
živo i svi ostali zdravo.

Ruška M. Ložičkoviću. Iz
Vranja javlja, da je sa kćer-
kom zdrava. Olac i ujak nisu u
Vranju. Novac nije dobiti sve-
ga jedanput. Neka Šalju sigurni
putem. Odgovor direktno
i na adresu G. Tasića, Vidin-
ska 66, Beograd.

Jovanu Premoviću, Gene-
va. Moj brat Drljkoje Gavrilo-
vić, redom iz sela Desica
— Pocerina — redov, vojnik
III. čete, II. bataljona, VI. pu-
drinske divizije, poziva: o-
čić je sa vojskom I. do da-
nas se nikako nije javio. Da-
je živ. Zato vas molim, Miko-
da se raspitate za njega i da
mi odgovorite na adresu Bla-
goradan roditelj Sonja Miši-
nović, mašinista Senjskog Rud-
nika, Obere Hauptstrasse Nr. 41,
Jagodina. 32769-8

Jovanu Premoviću, Gene-
va. Moj brat Drljkoje Gavrilo-
vić, redom iz sela Desica
— Pocerina — redov, vojnik
III. čete, II. bataljona, VI. pu-
drinske divizije, poziva: o-
čić je sa vojskom I. do da-
nas se nikako nije javio. Da-
je živ. Zato vas molim, Miko-
da se raspitate za njega i da
mi odgovorite na adresu Bla-
goradan roditelj Sonja Miši-
nović, mašinista Senjskog Rud-
nika, Obere Hauptstrasse Nr. 41,
Jagodina. 32769-8

Jovanu Premoviću, Gene-
va. Moj brat Drljkoje Gavrilo-
vić, redom iz sela Desica
— Pocerina — redov, vojnik
III. čete, II. bataljona, VI. pu-
drinske divizije, poziva: o-
čić je sa vojskom I. do da-
nas se nikako nije javio. Da-
je živ. Zato vas molim, Miko-
da se raspitate za njega i da
mi odgovorite na adresu Bla-
goradan roditelj Sonja Miši-
nović, mašinista Senjskog Rud-
nika, Obere Hauptstrasse Nr. 41,
Jagodina. 32769-8

Jovanu Premoviću, Gene-
va. Moj brat Drljkoje Gavrilo-
vić, redom iz sela Desica
— Pocerina — redov, vojnik
III. čete, II. bataljona, VI. pu-
drinske divizije, poziva: o-
čić je sa vojskom I. do da-
nas se nikako nije javio. Da-
je živ. Zato vas molim, Miko-
da se raspitate za njega i da
mi odgovorite na adresu Bla-
goradan roditelj Sonja Miši-
nović, mašinista Senjskog Rud-
nika, Obere Hauptstrasse Nr. 41,
Jagodina. 32769-8

Jovanu Premoviću, Gene-
va. Moj brat Drljkoje Gavrilo-
vić, redom iz sela Desica
— Pocerina — redov, vojnik
III. čete, II. bataljona, VI. pu-
drinske divizije, poziva: o-
čić je sa vojskom I. do da-
nas se nikako nije javio. Da-
je živ. Zato vas molim, Miko-
da se raspitate za njega i da
mi odgovorite na adresu Bla-
goradan roditelj Sonja Miši-
nović, mašinista Senjskog Rud-
nika, Obere Hauptstrasse Nr. 41,
Jagodina. 32769-8

Jovanu Premoviću, Gene-
va. Moj brat Drljkoje Gavrilo-
vić, redom iz sela Desica
— Pocerina — redov, vojnik
III. čete, II. bataljona, VI. pu-
drinske divizije, poziva: o-
čić je sa vojskom I. do da-
nas se nikako nije javio. Da-
je živ. Zato vas molim, Miko-
da se raspitate za njega i da
mi odgovorite na adresu Bla-
goradan roditelj Sonja Miši-
nović, mašinista Senjskog Rud-
nika, Obere Hauptstrasse Nr. 41,
Jagodina. 32769-8

Jovanu Premoviću, Gene-
va. Moj brat Drljkoje Gavrilo-
vić, redom iz sela Desica
— Pocerina — redov, vojnik
III. čete, II. bataljona, VI. pu-
drinske divizije, poziva: o-
čić je sa vojskom I. do da-
nas se nikako nije javio. Da-
je živ. Zato vas molim, Miko-
da se raspitate za njega i da
mi odgovorite na adresu Bla-
goradan roditelj Sonja Miši-
nović, mašinista Senjskog Rud-
nika, Obere Hauptstrasse Nr. 41,
Jagodina. 32769-8

Jovanu Premoviću, Gene-
va. Moj brat Drljkoje Gavrilo-
vić, redom iz sela Desica
— Pocerina — redov, vojnik
III. čete, II. bataljona, VI. pu-
drinske divizije, poziva: o-
čić je sa vojskom I. do da-
nas se nikako nije javio. Da-
je živ. Zato vas molim, Miko-
da se raspitate za njega i da
mi odgovorite na adresu Bla-
goradan roditelj Sonja Miši-
nović, mašinista Senjskog Rud-
nika, Obere Hauptstrasse Nr. 41,
Jagodina. 32769-8

Jovanu Premoviću, Gene-
va. Moj brat Drljkoje Gavrilo-
vić, redom iz sela Desica
— Pocerina — redov, vojnik
III. čete, II. bataljona, VI. pu-
drinske divizije, poziva: o-
čić je sa vojskom I. do da-
nas se nikako nije javio. Da-
je živ. Zato vas molim, Miko-
da se raspitate za njega i da
mi odgovorite na adresu Bla-
goradan roditelj Sonja Miši-
nović, mašinista Senjskog Rud-
nika, Obere Hauptstrasse Nr. 41,
Jagodina. 32769-8

Jovanu Premoviću, Gene-
va. Moj brat Drljkoje Gavrilo-
vić, redom iz sela Desica
— Pocerina — redov, vojnik
III. čete, II. bataljona, VI. pu-
drinske divizije, poziva: o-
čić je sa vojskom I. do da-
nas se nikako nije javio. Da-
je živ. Zato vas molim, Miko-
da se raspitate za njega i da
mi odgovorite na adresu Bla-
goradan roditelj Sonja Miši-
nović, mašinista Senjskog Rud-
nika, Obere Hauptstrasse Nr. 41,
Jagodina. 32769-8

Jovanu Premoviću, Gene-
va. Moj brat Drljkoje Gavrilo-
vić, redom iz sela Desica
— Pocerina — redov, vojnik
III. čete, II. bataljona, VI. pu-
drinske divizije, poziva: o-
čić je sa vojskom I. do da-
nas se nikako nije javio. Da-
je živ. Zato vas molim, Miko-
da se raspitate za njega i da
mi odgovorite na adresu Bla-
goradan roditelj Sonja Miši-
nović, mašinista Senjskog Rud-
nika, Obere Hauptstrasse Nr. 41,
Jagodina. 32769-8

Jovanu Premoviću, Gene-
va. Moj brat Drljkoje Gavrilo-
vić, redom iz sela Desica
— Pocerina — redov, vojnik
III. čete, II. bataljona, VI. pu-
drinske divizije, poziva: o-
čić je sa vojskom I. do da-
nas se nikako nije javio. Da-
je živ. Zato vas molim, Miko-
da se raspitate za njega i da
mi odgovorite na adresu Bla-
goradan roditelj Sonja Miši-
nović, mašinista Senjskog Rud-
nika, Obere Hauptstrasse Nr. 41,
Jagodina. 32769-8

Jovanu Premoviću, Gene-
va. Moj brat Drljkoje Gavrilo-
vić, redom iz sela Desica
— Pocerina — redov, vojnik
III. čete, II. bataljona, VI. pu-
drinske divizije, poziva: o-
čić je sa vojskom I. do da-
nas se nikako nije javio. Da-
je živ. Zato vas molim, Miko-
da se raspitate za njega i da
mi odgovorite na adresu Bla-
goradan roditelj Sonja Miši-
nović, mašinista Senjskog Rud-
nika, Obere Hauptstrasse Nr. 41,
Jagodina. 32769-8

Jovanu Premoviću, Gene-
va. Moj brat Drljkoje Gavrilo-
vić, redom iz sela Desica
— Pocerina — redov, vojnik
III. čete, II. bataljona, VI. pu-
drinske divizije, poziva: o-
čić je sa vojskom I. do da-
nas se nikako nije javio. Da-
je živ. Zato vas molim, Miko-
da se raspitate za njega i da
mi odgovorite na adresu Bla-
goradan roditelj Sonja Miši-
nović, mašinista Senjskog Rud-
nika, Obere Hauptstrasse Nr. 41,
Jagodina. 32769-8

Jovanu Premoviću, Gene-
va. Moj brat Drljkoje Gavrilo-
vić, redom iz sela Desica
— Pocerina — redov, vojnik
III. čete, II. bataljona, VI. pu-
drinske divizije, poziva: o-
čić je sa vojskom I. do da-
nas se nikako nije javio. Da-
je živ. Zato vas molim, Miko-
da se raspitate za njega i da
mi odgovorite na adresu Bla-
goradan roditelj Sonja Miši-
nović, mašinista Senjskog Rud-
nika, Obere Hauptstrasse Nr. 41,
Jagodina. 32769-8

Jovanu Premoviću, Gene-
va. Moj brat Drljkoje Gavrilo-
vić, redom iz sela Desica
— Pocerina — redov, vojnik
III. čete, II. bataljona, VI. pu-
drinske divizije, poziva: o-
čić je sa vojskom I. do da-
nas se nikako nije javio. Da-
je živ. Zato vas molim, Miko-
da se raspitate za njega i da
mi odgovorite na adresu Bla-
goradan roditelj Sonja Miši-
nović, mašinista Senjskog Rud-
nika, Obere Hauptstrasse Nr. 41,
Jagodina. 32769-8

Jovanu Premoviću, Gene-
va. Moj brat Drljkoje Gavrilo-
vić, redom iz sela Desica
— Pocerina — redov, vojnik
III. čete, II. bataljona, VI. pu-
drinske divizije, poziva: o-
čić je sa vojskom I. do da-
nas se nikako nije javio. Da-
je živ. Zato vas molim, Miko-
da se raspitate za njega i da
mi odgovorite na adresu Bla-
goradan roditelj Sonja Miši-
nović, mašinista Senjskog Rud-
nika, Obere Hauptstrasse Nr. 41,<br